

Sygn. akt IV U 372/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 października 2016r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Katarzyna Antoniak

Protokolant: st. sekr. sąd. Marta Żuk	
---------------------------------------	--

po rozpoznaniu w dniu 19 października 2016r. w Siedlcach

na rozprawie

odwołania E. W.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

z dnia 11 kwietnia 2016r., znak: (...)

w sprawie E. W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o prawo do emerytury

zmienia zaskarżoną decyzję i ustala prawo E. W. do emerytury od (...).

Sygn. akt: IV U 372/16

UZASADNIENIE

Decyzją z 11 kwietnia 2016r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S., działając na podstawie art.184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, odmówił E. W. prawa do emerytury wskazując, że ubezpieczona na dzień 1 stycznia 1999r. nie udowodniła 15 lat wykonywania pracy w szczególnych warunkach. Do pracy w szczególnych warunkach nie zaliczono okresów zatrudnienia od 1.09.1976r. - 26.05.1984r., 01.09.1988r. - 30.08.1993r. oraz 04.10.1993r. - 17.01.1995r. na podstawie wyroku Sądu Rejonowego z dnia 17.01.2007r., ponieważ wyrok ten zapadł w sprawie, w której Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie był stroną i nie jest dla organu rentowego wiążący.

Odwołanie od w/w decyzji złożyła E. W., wnosząc o uznanie jako pracy w szczególnych warunkach zatrudnienia w okresie od 1.09.1976r. do 30.08.1993r. oraz od 4.10.1993r. do 17.01.1995r. w M. Zakładach (...), które od 1.05.1992r. przekształciły się w M. Zakłady (...), a także okresu pracy od 1.02.1995r. do 9.09.1997r. w firmie (...) B. K. na podstawie świadectwa pracy z dnia 12.09.1997r., jak również okresu od 10.09.1997r. do 24.02.1999r. w firmie P.H.U. E.I. E. M. na podstawie świadectwa pracy z dnia 24.02.1999r. Wnioskodawczyni wyjaśniła, że przez 29 lat pracowała w zakładach obuwniczych, wykonując rozkrój skór i podszewek naturalnych. Wykonywane przez nią czynności były

związane z bezpośrednim kontaktem z substancjami powszechnie uznawanymi za szkodliwe dla zdrowia. Praca była wykonywana w dużym hałasie, a stosowane substancje szkodliwe negatywnie wpłynęły na jej zdrowie (odwołanie, k.1-1v akt sprawy).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, powołując się na przepisy prawa i uzasadnienie zawarte w zaskarżonej decyzji (odpowiedź organu rentowego na odwołanie k.5-7 akt sprawy).

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczona E. W. w dniu (...) ukończyła 55 lat. W dniu 24 marca 2016r. wystąpiła do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. z wnioskiem o ustalenie prawa do emerytury (wniosek o emeryturę k.l-3v akt emerytalnych). Na podstawie przedłożonych dokumentów organ rentowy ustalił, że na dzień 1 stycznia 1999r. ubezpieczona udowodniła 22 lata, 2 miesiące i 16 dni okresów składkowych i nieskładkowych, w tym 17 lat, 9 miesięcy i 28 dni okresów składkowych oraz 4 lata, 4 miesiące i 18 dni okresów nieskładkowych. Organ rentowy nie uwzględnił ubezpieczonej żadnego okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach. Do pracy w szczególnych warunkach nie zaliczono zatrudnienia od 1.09.1976r. – 26.05.1984r., 01.09.1988r. – 30.08.1993r. oraz 04.10.1993r. – 17.01.1995r. Zaskarżoną decyzją z dnia 11 kwietnia 2016r. organ rentowy odmówił ubezpieczonej prawa do emerytury, bowiem na dzień 1 stycznia 1999r. nie udowodniła 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy (decyzja z dnia 11.04.2016r., k.14 akt emerytalnych).

E. W. w okresie od 1 września 1976r. do 30 kwietnia 1992r. była zatrudniona w M. Zakładach (...) Przedsiębiorstwie Państwowym, a następnie - po przekształceniu tego zakładu - w M. Zakładach (...) Przedsiębiorstwie (...) w okresie do 1 maja 1992r. do 30 sierpnia 1993r. na stanowisku obuwnika oraz brygadzysty produkcji. Od 1 września 1976r. do 31 sierpnia 1978r. była zatrudniona na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego. Ubezpieczona ukończyła (...) Szkołę Zawodową w M. uzyskując kwalifikacje jako obuwnik przemysłowy. Nauka w szkole była połączona z pracą. W pierwszym roku trzy dni zajmowały zajęcia szkolne a dwa dni praca w zakładzie, zaś w drugim roku praktyki w zakładzie pracy odbywały się trzy razy w tygodniu, a nauka trwała dwa dni. W okresie nauki praktyki obejmowały 8 godzin dziennie, początkowo uczniowie przyuczali się do zawodu przy pracownikach, następnie w drugim roku nauki wykonywali czynności na maszynach. Po zakończeniu nauki w 1978r. ubezpieczona została pełnoetatowym pracownikiem realizując czynności polegające na wykrawaniu części obuwia ze skóry za pomocą urządzenia zwanego siekarką. Przez krótki okres wnioskodawczyni pełniła funkcję brygadzysty produkcji, nadal wykonując pracę na maszynie i w ten sposób przeszkalając uczniów. W okresie od 27 maja 1984r. do 31 sierpnia 1988r. E. W. korzystała z urlopu wychowawczego (świadcstwo pracy z 30.08.1993r., k.7 akt organu rentowego za wnioskiem o ustalenie kapitału początkowego; dokumenty zgromadzone w aktach osobowych ubezpieczonej; wyjaśnienia i zeznania ubezpieczonej, k.22-22v i 23v akt sprawy; zeznania świadka B. R., k.23 akt sprawy). W okresie od 4 października 1993r. do 17 stycznia 1995r. ubezpieczona kontynuowała zatrudnienie w M. Zakładach (...) Przedsiębiorstwie (...) w M. na stanowisku obuwnika (świadcstwo pracy z 19.01.1995r., k.17 akt organu rentowego za wnioskiem o ustalenie kapitału początkowego; dokumenty zgromadzone w aktach osobowych ubezpieczonej). Następnie wnioskodawczyni podjęła zatrudnienie w P.P.H. (...) B. K. w okresie od 1 lutego 1995r. do 9 września 1997r. w pełnym wymiarze pracy na stanowisku siekacza skóry (świadcstwo pracy z 12.09.1997r., k.33 akt organu rentowego za wnioskiem o ustalenie kapitału początkowego). W okresie od 10 września 1997r. do 24 lutego 1999r. E. W. była zatrudniona w przedsiębiorstwie Produkcja-Handel- Usługi (...) w J. na stanowisku krojca (świadcstwo pracy z 24.02.1999r., k.47 akt organu rentowego za wnioskiem o ustalenie kapitału początkowego). We wszystkich powyższych zakładach pracy ubezpieczona w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywała czynności krojejczy skór, z których następnie było wykonywane obuwie. Wnioskodawczyni obsługiwała urządzenie do wykrawania wyrobów ze skóry (siekarkę). Oprócz wykrawania elementów ze skóry na specjalnej maszynie nie zajmowała się innymi pracami (wyjaśnienia i zeznania ubezpieczonej, k. 22-22v i 23v akt sprawy; zeznania świadka T. W., k.23 akt sprawy).

Ubezpieczona jako członek otwartego funduszu emerytalnego we wniosku o emeryturę wniosła o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu

państwa (okoliczność bezsporna, nadto: oświadczenie we wniosku o emeryturę, k.2 akt emerytalnych; raport z analizy konta, k.10 akt emerytalnych).

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonej E. W. zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z art.184 ust.1 i 2 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2015r. poz. 748) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku emerytalnego przewidzianego w art.32, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy, tj. w dniu 1 stycznia 1999r. osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn oraz osiągnęli okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art.27 ustawy, a także nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa. W myśl przywołanego wyżej art.32 ust. 1 i 4 ustawy pracownikom zatrudnionym w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przysługuje emerytura w wieku 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn, a w myśl powołanego art.27 ustawy wymagany okres składkowy i nieskładkowy wynosi co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn. Zgodnie z §4 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz. 43 ze zm.) pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A załącznika do rozporządzenia, nabywa prawo do emerytury w w/w wieku jeżeli ma wymagany okres zatrudnienia (co najmniej 20 lat kobieta), w tym co najmniej 15 lat pracy w warunkach szczególnych. Ponadto zgodnie z §2 ust. 1 przedmiotowego rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku.

Rozstrzygnięcie niniejszej sprawy wymagało ustalenia, czy ubezpieczona spełnia przesłankę wymaganego okresu pracy w szczególnych warunkach. Poza sporem pozostawało bowiem, że E. W. osiągnęła wymaganą ustawą wiek w dniu 22 marca 2016r., spełniła przesłankę ogólnego stażu ubezpieczenia wykazując 22 lata, 2 miesiące i 16 dni okresów składkowych i nieskładkowych, jak również jako członek otwartego funduszu emerytalnego złożyła wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Do stażu pracy w szczególnych warunkach organ rentowy nie zaliczył okresu zatrudnienia ubezpieczonej od 1.09.1976r. do 26.05.1984r., od 01.09.1988r. do 30.08.1993r. oraz od 4.10.1993r. do 17.01.1995r. Ubezpieczona wносиła o uwzględnienie do pracy w szczególnych warunkach okresów wykonywania przez nią pracy obejmującej rozkrój skór i podszewek naturalnych.

Przeprowadzone przez Sąd postępowanie dowodowe, oparte na spójnych zeznaniach świadków B. R. i T. W. oraz zeznaniach ubezpieczonej, a także na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach osobowych wnioskodawczynie i aktach organu rentowego w postaci świadectw pracy, dało podstawy do zaliczenia jako pracy w szczególnych warunkach wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy następujących okresów zatrudnienia:

1) od 1 września 1978r. do 26 maja 1984r. oraz od 1 września 1988r. do 30 kwietnia 1992r. (tj. 9 lat, 4 miesiące i 25 dni) w M. Zakładach (...) Przedsiębiorstwie Państwowym, z wyłączeniem okresu zatrudnienia w celu przygotowania zawodowego od 1 września 1976r. do 31 sierpnia 1978r. oraz okresu urlopu wychowawczego od 27 maja 1984r. do 31 sierpnia 1988r.;

2) od 1 maja 1992r. do 30 sierpnia 1993r. oraz od 4 października 1993r. do 17 stycznia 1995r. (tj. 2 lata, 7 miesięcy i 13 dni) w M. Zakładach (...) Przedsiębiorstwie (...) w M.;

3) od 1 lutego 1995r. do 9 września 1997r. (tj. 2 lata 7 miesięcy i 8 dni) w P.P.H. (...) B. K. w J.;

4) od 10 września 1997r. do 31 grudnia 1998r. (tj. 1 rok, 3 miesiące i 21 dni) w przedsiębiorstwie prowadzonym przez E. M. pod firmą Produkcja-Handel- Usługi (...) w J..

We wszystkich wskazanych powyżej zakładach pracy ubezpieczona była zatrudniona na stanowisku krojczej wykonując czynności przy obsłudze urządzenia zwanego siekarką służącego do wykrawania skór wykorzystywanych do produkcji obuwia. W ocenie Sądu, praca ta mieści się w zakresie prac ujętych w wykazie A, Dziale VII poz. 8 załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jako obsługa urządzeń do prasowania, klejenia i wykrawania wyrobów w przemyśle odzieżowym. Skoro bowiem praca przy maszynie do wykrawania wyrobów w przemyśle odzieżowym jest zaliczana do pracy w szczególnych warunkach, to niewątpliwie analogiczna praca przy wykrawaniu skóry do produkcji obuwia także podlega zaliczeniu jako wykonywana w szczególnych warunkach. Po uwzględnieniu w/w okresów zatrudnienia ubezpieczonej do stażu pracy w szczególnych warunkach niewątpliwie został spełniony warunek co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach na datę 1 stycznia 1999r.

Do pracy w szczególnych warunkach nie został zaliczony okres od 1 września 1976r. do 31 sierpnia 1978r., kiedy to E. W. była zatrudniona jako młodociany pracownik w celu przygotowania zawodowego. Praca taka nie miała charakteru stałego i nie była wykonywana w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku, a tym samym nie spełniała warunków określonych w § 2 ust. 1 w/w rozporządzenia Rady Ministrów. Powyższe potwierdzają zeznania samej ubezpieczonej, która jednoznacznie wskazała, iż w czasie pobierania nauki praktyki w zakładzie pracy odbywały się początkowo dwa razy, później zaś trzy razy w tygodniu, a dopiero po ukończeniu Szkoły Zawodowej w 1978r. została pełnoetatowym pracownikiem obsługującym urządzenie do wykrawania skóry. Okresem pracy w szczególnych warunkach nie jest również okres korzystania przez wnioskodawczynię z urlopu wychowawczego od 27 maja 1984r. do 31 sierpnia 1988r. Skoro przez pracę w szczególnych warunkach rozumie się wykonywanie takiej pracy, a nie pozostawanie w stosunku pracy, to nie ma podstaw do zaliczenia urlopu wychowawczego do okresu pracy w szczególnych warunkach, gdyż pracownik w czasie tego urlopu jest zwolniony z obowiązku świadczenia takiej pracy w szczególnych warunkach (por. wyrok SN z dnia 23 kwietnia 2013r., I UK 561/12, LEX nr 1324260; wyrok SA w Lublinie z dnia 9 stycznia 2014r., III AUa 1232/13, LEX nr 1416159).

Całokształt okoliczności sprawy dał podstawy do stwierdzenia, że ubezpieczona na dzień 1 stycznia 1999r. legitymowała się ponad 15-letnim okresem pracy w szczególnych warunkach, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Tym samym w momencie osiągnięcia przez E. W. wymaganego wieku emerytalnego, co nastąpiło w dniu (...), zostały spełnione wszystkie przesłanki do przyznania prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie 477⁽¹⁴⁾ §2 kpc, Sąd zmienił zaskarżoną decyzję i ustalił ubezpieczonej prawo do emerytury od (...), tj. od dnia ukończenia przez nią 55-tego roku życia.